

1. Smittevernveilder for konsert- og kulturhus, utarbeidet av medlemsorganisasjonen Norske kulturhus

Norske kulturhus er kultur og konserthusenes interesseorganisasjon med 131 medlemmer. Hensikten med dette dokumentet er å gi råd og retningslinjer for hvordan konsert- og kulturhusene kan opprettholde drift også under korona-pandemien.

Dette dokumentet erstatter imidlertid ikke de risikovurderinger og smittefaglige retningslinjer hver og en institusjon må utarbeide tilpasset den enkelte virksomhet, og ikke minst den enkelte virksomhets lokaler.

Innledningsvis følger en sjekklister som kan brukes til oppslag eller der det av ulike grunner trenges kortfattet informasjon. Til sjekklister er det også tilføyd noen råd til virksomhetens ledelse.

Etter en mer detaljert gjennomgang av overordnede forhold, tar dokumentet for seg forhold knyttet til oppstart av produksjon, og til råd om publikumshåndtering.

Veilederen bygger i stor grad på veilederen som Spekter og NTO, i samarbeid med Creo, Norsk Skuespillerforbund, Norske Dansekunstnere, Norsk Tjenestemannslag og Fagforbundet Teater og Scene har utarbeidet for musikk- og scenekunstinstitusjonene organisert gjennom dem. Vi ser det som en stor fordel at veilederne på samme fagområder er mest mulig likelydende.

Smittevern hovedregler for kulturvirksomheter, kortversjon i 25 punkter.

Generelt

1. Syke personer skal ikke på jobb
2. Reduser nærkontakt og kontakthypighet mellom personer. Nærkontakt betyr mindre enn 1 meter.
3. Vask hendene ofte. God hånd- og hostehygiene reduserer smitte.
4. Sørg for hyppig renhold av lokaler, toaletter og overflater som berøres av flere.
5. Ta med egen mat til arbeidsstedet.

I forbindelse med produksjon, øvinger og scenearbeid

6. Gjør en vurdering av hvordan smittevernregler kan etterleves ved prøver og rigging (1 meter avstand).
7. Alle berøringspunkter (mixer, data, rack, dimmere etc.) desinfiseres etter bruk.
8. Sett av ekstra tid til rigging. Anbefalingene vil gjøre at riggejobben tar lenger tid enn normalt.
9. Reduser bruk av garderobes.

Publikum

10. Antallet begrenses til øvre grense satt av helsemyndighetene (maks 200 pr 15.6). Grensen som er satt gjelder publikum i salen.
11. Ved arrangement hvor publikum sitter med ansiktet i sammen retning, kan annethvert sete og hver seterad benyttes. Billettsalget må ta høyde for avstandskravet mellom publikum, med unntak for personer fra samme husstand.
12. Personer som ikke føler seg friske skal ikke møte. Informasjon om smittevern bør være synlig for publikum både ved fysisk billettkjøp og ved forestillinger.
13. Det skal oppbevares kontaktinformasjon om publikum en tid etter forestilling, pga. eventuelt behov for smittesporing.
14. Lag rutiner for køer som tilfredsstiller krav til avstand (billettkøer, toalettøer, innslipp og utslipp av publikum).
15. Legg inn hyppigere pauser for å unngå at publikum må passere hverandre på radene, eventuelt kortere arrangement.
16. Sett ut antibac-flasker i foajé-områdene.

Råd til ledelsen i virksomhetene

17. Lag en egen smittevernplan for virksomheten, basert på en risikovurdering, og rådene i denne veilederen.
18. Involver vernetjenesten, bedriftshelsetjenesten og tillitsvalgte i arbeidet. Vurder også om kommunelegen kan bidra.
19. Beskriv hvem i virksomheten som har ansvar for hvilke oppgaver når det gjelder smittevern. Beskriv også hvem som har ansvar for smittevern for hver produksjon. Det overordnede ansvaret for smitteverntiltak ligger hos ledelsen og kan ikke delegeres.
20. Gjennomfør opplæring av ansatte og andre ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen, og annen informasjon utarbeidet i virksomheten.
21. Lag en informasjonsplan, informasjonsmaterieell og iverksett informasjon til publikum om nye rutiner.
22. Lag plan for hygienetiltak og renhold.
23. Vurder å lage plan for alturnerende oppmøtetid.
24. Kartlegg og opprett dialog med eventuelle ansatte som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging.
25. Utarbeide rutiner for rapportering ved sykdom.

2. Arbeidsgivers ansvar for smittevernarbeidet

Arbeidsgivere har etter arbeidsmiljøloven ansvar for å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø for sine ansatte. Dette kan innebære plikt til å vurdere og iverksette tiltak for å redusere risikoen for helsemessige belastninger. Ansatte har på sin side en medvirkningsplikt til å gjennomføre de tiltak som blir satt i verk.

Ansvaret innebærer at virksomhetens øverste leder:

- Skal sørge for at virksomheten foregår innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende regler og forskrifter. Det kan være spesielle regler i den enkelte kommune som virksomhetens ledelse selv må kartlegge.
- Skal tilrettelegge for at all aktivitet på institusjonen gjennomføres i tråd med Helsemyndighetenes og Arbeidstilsynets til enhver tid gjeldende anbefalinger.

- Bør kartlegge og foreta en risikovurdering av farer og problemer som kan oppstå som følge av koronavirus. Arbeidsgiver bør utarbeide en plan og iverksette tiltak for å hindre smittespredning i virksomheten.
- Skal sørge for alle arbeidstakere og andre tilknyttet virksomheten er godt kjent med retningslinjene.
- Bør utarbeide konkrete retningslinjer for aktiviteten ved institusjonen, som tar hensyn til de begrensninger lokalene gir. Involver de ulike faggruppene, vernetjenesten, bedriftshelsetjenesten og tillitsvalgte i arbeidet. Vurder også om kommunelegen kan bidra.

Øverste leder er ansvarlig, men kan delegere arbeidet med å planlegge for, og overse at retningslinjene overholdes til andre, for eksempel en egen smittevernleder.

3. Smittevernplan/risikovurdering

Sykdommen covid-19 forårsakes av viruset SARS-CoV-2, i dagligtale ofte kalt nytt koronavirus. Viruset kan forårsake luftveisinfeksjon av varierende alvorlighetsgrad. Noen kan ha covid-19 uten å merke symptomer. Det er foreløpig uklart hvor stor rolle de spiller i smittespredningen. På det nåværende tidspunkt regner man med at man kan smitte fra 1-2 døgn før man utvikler symptomer, selv om man er mest smittsom når man har symptomer, og da særlig de første dagene. Viruset tåler ikke såpe og vann, heller ikke desinfeksjon med alkohol eller temperaturer over 60°C.

Ved utarbeidelse av smittevernplan må man være særlig oppmerksom på hvordan covid-19 smitter:

- *Dråpesmitte gjennom luften.* Den syke nyser eller hoster. Personer som står i nærheten puster inn viruset, eller viruset kommer i kontakt med slimhinner i øyne, nese eller munn.
- *Ved direkte kontakt.* Den syke har fått viruset på hendene eller andre kroppsdeler og overfører det ved kontakt med andre. Neste person fører viruset fra hendene sine til slimhinner i øyne, nese eller munn.
- *Ved indirekte kontakt.* Dette skjer når viruset har vært overført til inventar, gjenstander eller kontaktflater (for eksempel dørhåndtak, tastatur, lys- og lydutstyr, rekvisitter og lignende) gjennom nys/host, eller ved at den syke eller andre har hatt viruset på hendene og andre kommer i kontakt med gjenstanden/flaten.

For å forebygge smitte og begrense spredning på arbeidsplasser er helsemyndighetenes tiltaksråd særlig sentrert om tre punkter:

- Forsterkede hygienetiltak (både håndhygiene og kontaktflater/utstyr)
- Tiltak for å begrense kontakt mellom ansatte
- Syke personer bør holde seg hjemme

Denne veilederen tar utgangspunkt i disse overordnede rådene og eksemplifiserer hvordan dette kan ivaretas gjennom produksjonens ulike faser og hos de ulike faggruppene.

En smittevernplan følger samme mal som en hvilken som helst annen risikovurdering i arbeidslivet, og er sentrert rundt de tre kjernespørsmålene:

- Hva kan gå galt?
- Hva kan vi gjøre for å forhindre dette?
- Hva kan vi gjøre for å redusere konsekvensene dersom det skjer?

Eksempler på risikofaktorer i forbindelse med koronaviruset:

- Arbeidstakere i risikogrupper
- Nærkontakt med kolleger
- Manglende tilgang til håndvask med såpe eller hånddesinfeksjonsmidler
- Manglende rengjøring av utstyr før og etter bruk av ulike personer
- Manglende opplæring for de ansatte

Det finnes ulike verktøy til gjennomføring av risikovurdering. På Arbeidstilsynets nettside er det en temaside om risikovurdering, hvor det gis veiledning og hvor det finnes forslag til skjema for risikovurdering: [Risikovurdering \(Arbeidstilsynet\)](#)

4. Smitteforebyggende tiltak

4.1 Syke personer skal ikke på jobb

- Ansatte skal ikke møte på jobb selv med milde luftveissymptomer og sykdomsfølelse. De skal holde seg hjemme til de har vært symptomfrie i 1 døgn.
- Ansatte som har fått påvist covid-19 skal være i isolasjon. Det er helsetjenesten som beslutter hvem som skal være i isolasjon og hvor lenge, etter råd gitt av Folkehelseinstituttet (se www.fhi.no).
- Ansatte med typiske symptomer på pollenallergi (kjent pollenallergi, rennende nese med klart neseseekret, rennende/kløende øyne) kan møte på jobb.
- Ansatte som er usikker på egen helse bør henvende seg til bedriftshelsetjenesten eller fastlege.
- Virksomheten bør ha retningslinjer for rapportering ved sykdom.

4.1.1 Når sykdom oppstår på jobb

- Ansatte som får symptomer på luftveisinfeksjon skal forlate arbeidsstedet, og straks informere nærmeste leder. Syke ansatte skal ikke ta offentlig transport. Dersom den ansatte må hentes, skal han/hun vente alene i eget rom. Den syke bør om mulig holde minimum 2 meters avstand til andre. Det er viktig at det ikke legges press på medarbeidere til å fortsette å delta på prøver/opptak eller annet arbeid dersom man har symptomer på luftveissykdom.

4.1.2 Hvis en i husstanden til en ansatt blir syk

- Hvis en i husstanden til den ansatte har symptomer på luftveisinfeksjon men ikke bekreftet covid-19, skal den ansatte møte på arbeid som normalt. Den ansatte skal imidlertid gå hjem fra arbeidet dersom han/hun får symptomer, som nevnt i avsnittet over. Andre hygienetiltak som er skissert i de følgende kapitlene, vil redusere risiko for smittespredning.

- Hvis en i husstanden har fått bekreftet covid-19, skal alle nærkontakter holdes i karantene etter råd fra helsemyndighetene. Ingen personer som selv er i karantene, kan møte på arbeid.

4.1.3 Ansatte i risikogruppen

Alle ansatte bør inviteres til å oppgi om de tilhører risikogruppen, slik at arbeidsgiver gis mulighet til å få en oversikt over behovet for å vurdere individuell tilrettelegging ut over de generelle smittehensyn som innføres i virksomheten.

Den ansatte har ikke plikt til å oppgi diagnose eller videre informasjon om sin helsesituasjon, men har plikt til å bidra i dialogen med arbeidsgiver om hvordan den individuelle tilretteleggingen best kan innrettes. Arbeidsgiver kan kreve fremlagt legeattest som dokumentasjon for at den ansatte har et reelt behov for spesiell tilrettelegging som følge av pandemien.

Dersom arbeidstaker uteblir fra arbeidet som følge av smitterisikoen skal fraværet dokumenteres med sykemelding eller kopi av vedtak fra NAV om arbeidsavklaringspenger/uførhet.
For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for covid-19, se [Folkehelseinstituttets nettsider](#).

4.2 Redusere nærkontakt og kontakthypighet mellom personer/ansatte

Det bør utarbeides rutiner for å redusere nærkontakt og kontakthypighet mellom personer. Med nærkontakt menes nærmere enn én meter.

Følgende er eksempler på situasjoner en bør tenke på for å hindre trengsel:

- Inngang/adkomst til prøvelokalene o Kan de ansatte komme til ulike tidspunkt?
o Er det mulig å benytte forskjellige innganger?

- Bruk av garderobefasiliteter
o Vurder behovet for bruk av garderobes
o Personer som skal skifte bør bruke enerom

- Bruk av sosiale oppholdssteder
o En om gangen ved bruk av kaffemaskin
o Overholde en meters avstand

- Om avstand mellom utøvere/teknikere og andre i prøvesituasjon og annen produksjon, samt all ferdsl for å hindre trengsel

- Hvem har adgang til de ulike arealene/rommene.

4.3 God hygiene

- God hånd- og hostehygiene reduserer smitte ved alle luftveisinfeksjoner, også smitte med covid-19. Disse tiltakene skal redusere smitte via gjenstander og hender og redusere smitte ved hoste. Hygienetiltak skal utføres hyppig av alle, uavhengig av kunnskap om egen og andres smittestatus. Det er viktig at alle ansatte er kjent med tiltakene under. Det er ikke nødvendig med spesielt smittevernustyr.

- Håndvask med lunkent vann og flytende såpe er en effektiv måte å forebygge smitte. Skitt, bakterier og virus løsner fra huden under vask og skylles bort med vannet. Ansatte skal vaske hender hyppig og grundig i minst 20 sekunder. Hendene tørkes deretter med engangs papirhåndklær.

- Virus er følsomt for alkohol, og alkoholbasert desinfeksjon (håndsprit) er et alternativ hvis ikke håndvaskmuligheter er tilgjengelig.
o Hånddesinfeksjon plasseres på steder der det ikke er håndvaskmuligheter (for eksempel på- og i området rundt scene).
o Det anbefales å ha tørkepapir lett tilgjengelig til bruk for ansatte. Har man ikke det tilgjengelig, anbefales det å bruke albuekroken når en hoster eller nyser.

- Det bør utarbeides en egen renholdsplan. Forsterket renhold på utsatte steder er en viktig del av smittevernarbeidet.
o Toaletter og vaskeservanter må rengjøres minimum daglig ved daglig bruk.

- o Hyppig berørte kontaktflater, for eksempel dørhåndtak, stoler og andre gjenstander som ofte berøres bør rengjøres hyppig.
- o Sjøppel bør tømmes regelmessig

Se Folkehelseinstituttets nettsider for mer informasjon om [rengjøring og desinfeksjon](#).

4.3.1 Mat og drikke

- Fortrinnsvis bør alle ta med egen mat til arbeidsstedet.
- Mat kan tilberedes på arbeidsstedet i henhold til gjeldende retningslinjer for kantiner og serveringssteder
- Mat må serveres porsjonsvis, og ikke serveres som buffet eller lignende.
- Ved felles spiserom/kantine, bør ulike grupper spise til forskjellig tid. Bord og stoler vaskes av etter hver gruppe.

5. Særlige bransjespesifikke hensyn

5.1 Prøver, rigg- og sceneteknikk

Prøve- og riggesituasjonen er krevende med hensyn til smittevern. Det bør settes av mer tid enn vanlig slik at stress som lett kan prege situasjonen ikke fører til at man glemmer eller slurver med smitteverntiltak. Det bør også etterstrebtes et samsvar mellom størrelse på stab i forhold til prøvelokale, som muliggjør etterlevelse av helsemyndighetenes anbefalinger.

- Bruk gjerne flere pauser enn vanlig.
- Vask hendene før og etter hver økt, og ellers ved behov. Bruk antibac når vask ikke er tilgjengelig.
- Alle bør vise hensyn til hverandre og holde god avstand, gjennom arbeidets ulike situasjoner og prosesser.
- Anbefalingene om en meters avstand legges til grunn for organisering av arbeidet.

Man må gjøre en vurdering av hvor mange som trenger å være til stede samtidig og minimere dette antallet så langt det lar seg gjøre. Man bør også etablerte egnede arbeidsområder for de ulike fagfeltene og påse at disse er i tilstrekkelig avstand fra hverandre.

Prøvelokalet bør etableres som egen sone der færrest mulig berøringspunkter krysser inn og ut av denne sonen. På den måten reduseres faren for at smitte mellom de som er direkte tilknyttet produksjonen og de øvrige.

5.2 Ytterligere veiledning for ulike faggrupper

Utøvende kunstnere har fått unntak i covid 19-forskriften og kan fra 15. juni ha nærkontakt ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør (prøver, forestillinger og lignende). Slik nærkontakt (på mindre enn en meters avstand) skal underlegges særskilt risikovurdering.

5.2.1 Lyd/lys

Ved deling av arbeidsdagen i to skift skal alle berøringspunkter (mikser, data, rack, dimmere etc.) desinfiseres etter bruk, slik at det er klart når ansatt på neste lag kommer. Skuespiller setter på mygg og myggbelte selv under veiledning fra lydtekniker. Mygger/myggbelter er personlige, eller vaskes mellom hver bruker.

5.2.2 Ansatte som møter publikum

Det må utarbeides konkrete retningslinjer for ansatte som har direkte kontakt med publikum. Ansatte i billettluke kan for eksempel beskyttes med ekstra glass- eller pleksiplater slik det gjøres i butikker. For publikumsverter bør det utarbeides spesielle retningslinjer for mottak av publikum og for uforutsette hendelser som for eksempel tilfeller der en publikummer blir rammet av illebefinnende.

5.2.3 Andre yrkesgrupper

Ved konsert- og kulturhus finnes det også en rekke andre yrkesgrupper. For generelle råd om orkestermusikere, kor og sangere, skuespillere, dansere mm. viser Norske kulturhus til veileder for covid-19 sikker gjennomføring av musikk- og sceneproduksjon.

5.3 Smittevern for publikum

5.3.1 Overordnet

Punktene nedenfor er ment som gode råd til virksomhetene om publikumshåndtering. Her som på andre områder må virksomhetene likevel utøve eget skjønn, og treffe egnede tiltak for koronasmittevern som passer virksomheten og dens lokaler.

Publikumstallet begrenses til det maksimumsantallet myndighetene fastsetter ut fra deres løpende vurdering av korona-situasjonen (se innledningen). Dette tallet gjelder imidlertid bare publikum, og omfatter ikke annet personale, skuespillere, musikere eller andre involverte i produksjonen.

5.3.2 Forhåndsinformasjon

Personer som ikke føler seg friske skal ikke møte. Generell informasjon om smittevern bør være synlig for publikum både ved fysisk billettkjøp og ved forestillinger. Om mulig bør slik informasjon også formidles ved elektronisk billettkjøp, gjerne med en påminnelse kort tid før forestilling.

5.3.3 Billettsalg og håndtering av publikum under forestilling

Billettsalget må ta høyde for avstandskravet mellom publikum, med unntak for personer fra samme husstand.

Norske kulturhus anbefaler at ved arrangement der publikum sitter i fastmonterte seter/seterader, med ansiktet i samme retning, kan annethvert sete benyttes. Det skal sikres 1 meters avstand mellom publikum målt fra midten av setet.

Norske kulturhus anbefaler også at hver fastmonterte seterad kan benyttes, da det er avstanden fra ansikt til ansikt som er aller viktigst for å forhindre smittespredning. (Kilde FHI:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/avstand-karantene-og-isolering/?term=&h=1>)

Virksomheten må registrere hvem som er til stede i salen, da det kan være behov for smittesporing. Denne informasjonen skal slettes etter 10 dager.

Ved salg av nummererte plasser kan det være en aktuell problemstilling at en person kjøper billetter på vegne av en gruppe, og at det ikke finnes løsninger for å be om kontaktinformasjon til alle i gruppen som del av kjøpsprosessen. Virksomheten bør i slike tilfeller informere kunden om at han/hun ved kjøp av billetter på vegne av andre er ansvarlig for å formidle informasjon mellom virksomheten og de andre som benytter billettene ved evt. smitteoppsporing. Dette kan i mange tilfeller legges inn som et vilkår kunden må akseptere før kjøp i en nettbasert kjøpsløsning.

5.3.4 Annet

- Toalettene og felles berøringsflater bør holdes rene før forestilling og etter hver pause. Det kan vurderes å sette ut antibac-flasker i foajé-områdene.
- Det bør utvises spesiell varsomhet i forbindelse med toalettbesøk under forestillingen (ved tett passering i salen).
- Det kan vurderes å avholde flere pauser for å unngå toalettkøer.
- Personalet bør bidra til at publikum ikke stiller seg for tett under innslipp, i pauser og ved utgang etter avsluttet forestilling.